

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

19.1 Το παρελθόν

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. Πληροφοριακές/ αναγνωριστικές δραστηριότητες

1. Να παρουσιάσεις συνοπτικά (60 έως 70 λέξεις) τα επιχειρήματα με τα οποία ο συγγραφέας του κειμένου αντικρούει τις αιτιάσεις όσων αμφισβητούν το παρελθόν. [Η Γραμματική των Κειμένων: 4.3 Παραγωγή συνοπτικού λόγου]
2. Να επιβεβαιώσεις ή να απορρίψεις το περιεχόμενο των προτάσεων που ακολουθούν, σημειώνοντας δίπλα στο γράμμα καθεμιάς από αυτές τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» αντίστοιχα. Να δικαιολογήσεις σύντομα (2 έως 3 γραμμές) και με παραπομπές στο κείμενο την απάντησή σου για όσες από τις προτάσεις θεώρησες λανθασμένες. [α] Ο συγγραφέας θεωρεί πως το παρελθόν αποτελεί βάρος για τον λαό μας, από το οποίο πρέπει να απελευθερωθεί. [β] Το παρελθόν δεν εμπνέει κανέναν άνθρωπο σήμερα. [γ] Ο συγγραφέας ισχυρίζεται πως οι αξίες του σημερινού πολιτισμού είναι κατώτερες από αυτές του παρελθόντος. [δ] Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία που στοιχεία του παρελθόντος κρίνονται και απορρίπτονται. [ε] Ο συγγραφέας αντιμετωπίζει με κατανόηση τη νέα γενιά που αμφισβητεί το παρελθόν.
3. Να καταγράψεις την οργάνωση του επιχειρήματος που χρησιμοποιείται από τον συγγραφέα στην §5 του κειμένου. [Η Γραμματική των Κειμένων: 1.4.2 Η οργάνωση της επιχειρηματολογίας]
4. Στόχος του δοκιμακού λόγου είναι, μεταξύ άλλων, η πρόκληση αισθητικής απόλαυσης στον αναγνώστη. Να τεκμηριώσεις την άποψη αυτή, δίνοντας τρία παραδείγματα από το κείμενο. [Η Γραμματική των Κειμένων: 2.1.7.2 Η γλώσσα του δοκιμίου]

B. Ερμηνευτικές/ μετασχηματιστικές δραστηριότητες

1. Να αντικαταστήσεις καθεμιά από τις παρακάτω υπογραμμισμένες λόγιες λέξεις του κειμένου με μία λαϊκή συνώνυμη: «εύγλωττα», «κάλλους», «σκιώδης», «αναιρούνται», «κίβδηλο».
2. Να ερμηνεύσεις τη χρήση των ερωτημάτων στην §1 και στην §10 του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση τους στο κείμενο. [Η Γραμματική των Κειμένων: 3.4.1 Τα είδη των προτάσεων ως προς τη λειτουργία τους]

3. Να δικαιολογήσεις τη χρήση του α' ρηματικού προσώπου στην §2 του κειμένου. [Η Γραμματική των Κειμένων: 3.5.6 Πρόσωπα και αριθμοί]
4. Να εξηγήσεις τη λειτουργία της παύλας στην §2 του κειμένου. [Η Γραμματική των Κειμένων: 3.8.6 Η παύλα]
5. Στο κείμενο γίνεται ευρεία χρήση του μεταφορικού λόγου. Να τεκμηριώσεις την παρατήρηση αυτή με την αναφορά τριών παραδειγμάτων από το κείμενο και να εξηγήσεις την επιλογή αυτού του επιπέδου ύφους από τον συγγραφέα. [Η Γραμματική των Κειμένων: 3.11 Οι λειτουργίες του λόγου]

Γ. Κριτικές/ συγκριτικές δραστηριότητες

1. Ο συγγραφέας περιλαμβάνει στο κείμενό του και τις απόψεις των αρνητών του παρελθόντος. Πόσο αποτελεσματική κρίνεις την επιλογή του; [Η Γραμματική των Κειμένων: 1.4.6 Το μοντέλο επιχειρηματολογίας του Toulmin]
2. Διάβασες το κείμενο «Το παρελθόν», το οποίο γράφτηκε το 1966 και στο οποίο ο Κώστας Τσιρόπουλος αναφέρεται στη νέα γενιά της εποχής του και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει το παρελθόν. Αποφασίζεις λοιπόν να το αναρτήσεις στη στήλη «Αναγνώσεις» του προσωπικού σου ιστολογίου μαζί με ένα σχόλιο (350 έως 400 λέξεις) στο οποίο καταθέτεις τεκμηριωμένα την άποψή σου σχετικά με το αν οι παρατηρήσεις του συγγραφέα ισχύουν και για τη δική σου γενιά. [Πηγές: 19.1 Παράδοση & Η Γραμματική των Κειμένων: 4.1 Παραγωγή συνεχούς γραπτού λόγου]